



TER BESLISSING

Datum

19 januari 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/1855

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal

Dir. Internationaal

Afd. G

Beslistermijn

23-01-2026

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris IenW

nota

BNC-fiche Milieuomnibus

Op woensdag 10 december 2025 publiceerde de Europese Commissie (CIE) de Milieuomnibus. De Milieuomnibus bestaat uit een mededeling, een vijftal gerichte vereenvoudigingsvoorstellen, en een verordening voor het versnellen van de milieubeoordelingen ten behoeve van de vergunningverlening. Hierbij ontvangt u de Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC-fiche) Milieuomnibus, met daarin de eerste kabinetspositie t.a.v. het voorstel.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met het BNC-fiche Milieuomnibus (bijlage 1).

Kernpunten

- Met de Milieuomnibus beoogt de CIE administratieve lasten voor het Europees bedrijfsleven en overheden te vereenvoudigen en te stroomlijnen binnen EU-wetgeving. Deze ambitie komt voort uit het Draghi-rapport en is een prominent onderdeel van de huidige Commissieagenda.
- De Milieuomnibus richt zich specifiek op milieuwetgeving t.a.v. circulaire economie, industriële emissies, milieudata, en milieueffectrapportage (mer) en milieubeoordelingen.
- Inhoudelijk sluit de Milieuomnibus in grote lijnen aan bij de Nederlandse inzet, zoals vastgelegd in het non-paper¹ (20 november jl.), zie bijlage. U bent destijds akkoord gegaan met dit non-paper.
- De kabinetspositie is interdepartementaal op ambtelijk niveau afgestemd. Verdere formele vaststelling van de positie loopt via het reguliere afstemmingsproces (BNC-CoCo-MR). De planning is hiervoor als volgt:
 - BNC – 28 januari 2026;
 - CoCo – 3 februari 2026;
 - Ministerraad – 6 februari 2026.

Uw akkoord op het BNC-fiche is nodig voor de BNC.

- De Europese onderhandelingen voor omnibussen kent een minder regulier proces. Omnibussen worden behandeld in de Antici Group Simplification (AGS). Hierdoor zal IenW zelf niet deelnemen aan de onderhandelingen van de Milieuomnibus, want BZ voert het gesprek in de AGS. Het idee is dat hierdoor sneller een akkoord bereikt kan worden, aangezien de discussies minder technisch van aard zullen zijn. Discussies worden hierdoor ook veelal politiek beslecht. Dit zal in de toekomst mogelijk van u inzet kunnen vragen.

¹ RONDZENDMAP-2025/9505.

- Het Cypriotisch Voorzitterschap heeft onlangs haar prioriteiten vastgesteld, ook voor de behandeling van de omnibussen in de AGS. De milieuomnibus is geen prioriteit, daarmee zullen de onderhandelingen minder snel verlopen. Verwachting is dat een Raadspositie na de zomer ingenomen zal worden.

Krachtenveld

- Lidstaten zijn overwegend positief over de vereenvoudiging van Europese regelgeving, aangezien dit kan bijdragen aan de verlichting van administratieve lasten. Wel zijn er zorgen over of de voorgestelde aanpassingen van EU-wetgeving daadwerkelijk bijdragen aan het verhogen van het concurrentievermogen. Lidstaten zullen hun positie hierop baseren.
- Voor de aanpassingen t.a.v. de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) en circulaire economie (CE) is het krachtenveld nog onduidelijk. Over het opschorten van de verplichting een gemachtigd vertegenwoordiger aan te wijzen (UPV-verplichting), hebben meerdere lidstaten zich kritisch uitgelaten, met name vanwege de (negatieve) impact op de handhaving. Het wegvallen van de EU-verplichting creëert een ongelijk speelveld. Lidstaten kunnen dit niet nationaal oplossen. ILT voorziet dezelfde problematiek en uitdagingen.
- De verwachting is dat de verordening versnellen milieubeoordelingen verschillend gewogen gaat worden door lidstaten, gezien de mer in elke lidstaat anders geïmplementeerd is. Daarmee zal de voorgestelde vereenvoudiging verschillend uitwerken op nationaal niveau.
- De Tweede Kamer (TK) heeft onlangs een motie² aangenomen die het kabinet oproept om Europees aandacht te vragen voor impact assessment en onafhankelijke toetsen bij het vereenvoudigen van EU-wetgeving. In het BNC-fiche is deze motie meegenomen in de beoordeling en kabinetsinzet.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Bepaalde informatie in de nota kan niet openbaar worden gemaakt, gelet op de onderhandelingspositie van IenW t.o.v. andere departementen (eenheid van kabinetsbeleid) en Europese actoren.

Toelichting

Algemene punten

- Over het algemeen is de beoordeling van het kabinet positief, met aandachtspunten op bepaalde onderdelen (zie inhoudelijke toelichting). De kabinetspositie t.a.v. de Milieuomnibus is dat deze moet bijdragen aan een competitieve en schone economie door administratieve complexiteit te verminderen met behoud van milieubescherming. De Milieuomnibus sluit in grote lijnen aan bij de Nederlandse inzet.
- Met de voorstellen wordt deze lastenverlichting wel beoogd en gerealiseerd. De gerichte aanpassingen zullen bijdragen aan administratieve verlichting, aangezien rapportageverplichtingen worden geschrapt en voor het bedrijfsleven kostenbare maatregelen niet meer uitgevoerd hoeven te worden.
- Hierbij zijn wel vier belangrijke algemene aandachtspunten:
 1. De daadwerkelijke impact en effectiviteit zijn lastig te meten en daardoor te beoordelen. De CIE is van mening dat ze bij het uitbrengen van omnibussen geen impact assessment hoeven op te stellen. Het ontbreken van impact assessments is een breed gedragen punt van kritiek, zowel nationaal als Europees. Als lidstaat kan hierdoor de effectiviteit van de

Datum

19 januari 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/1855

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir. Internationaal
Afd. G

Aan

Staatssecretaris IenW

Bijlage(n)

2

² De motie van Kamerlid Kostic (PvdD) (10 december 2025): 21501 08, nr. 1020.

maatregelen niet getoetst worden. De kabinetspositie is dat impact assessments leiden tot doelmatig en uitvoerbaar beleid. Momenteel zijn er meerdere Kamermoties die het kabinet oproepen om aandacht te vragen voor impact assessments bij vereenvoudiging van EU-wetgeving.

2. Bij de beoordeling van de gerichte aanpassingen werd zichtbaar dat er duidelijk een spanning is tussen lastenverlichting en milieubescherming. Bepaalde aanpassingen leiden wel tot verlichting van administratieve lasten, maar verlagen de milieubescherming (bijvoorbeeld de schrapping van de UPV-verplichting). **Internationale en diplomatieke belangen**. Ook in het BNC-fiche is dit een aandachtspunt. Tijdens de onderhandelingen zal de CIE bevraagd worden op hoe zij milieubescherming denkt te kunnen garanderen, als anderzijds de mogelijkheid voor handhaving en toezicht verminderd wordt.
 3. Waar het bedrijfsleven verlichting van administratieve lasten zal genieten met de aanpassingen, zullen op sommige terreinen (o.a. vergunningverlening) de lasten afgewenteld worden op overheden. Dit is niet in lijn met de oproep van het kabinet in de non-paper Milieuomnibus, waarin zij heeft aangegeven dat kostenverschuiving geen effectieve lastenverlichting is. Door het ontbreken van een impact assessment is lastig te beoordelen hoe dit uiteindelijk in de praktijk zal uitwerken.
 4. Een andere belangrijke notitie is dat de verlichting bij het bedrijfsleven gepaard gaat met negatieve neveneffecten voor de samenleving. Het schrappen van de rapportageverplichtingen zal de toezichthoudende en handhavende rol van overheden bij controle en overtreding bemoeilijken. Een voorbeeld hiervan is het schrappen van het aanwijzen van een gemandateerde vertegenwoordiging. Hierdoor vindt er lastenverschuiving plaats richting de samenleving, waar eerder het uitgangspunt van de "vervuiler betaalt" werd gehanteerd. Daarnaast zal het garanderen van milieubescherming – in lijn met bestaande doelen – hierdoor in het geding komen. Dit is een wezenlijk zorgpunt en wordt door meerdere partijen opgemerkt, **Eenheid kabinetsbeleid**.
- In het BNC-fiche wordt op deze vier aandachtspunten aangegeven hoe het kabinet deze zal meenemen in de onderhandeling, zodat vereenvoudiging ten gunste van alle partijen komt en betere regelgeving gewaarborgd blijft.

Inhoudelijk

- In de mededeling geeft de CIE aan dat zij vereenvoudiging mee zal wegen in verschillende – vaak reeds aangekondigde – acties, zoals de *Circular Economy Act* en Kaderrichtlijn Water. Dit past bij de Nederlandse inzet om vooral via de daartoe bestemde wetsvoorstellen vereenvoudiging en harmonisering te bewerkstelligen. Op moment van publicatie zal het kabinet deze beoordelen, waarbij via andere wegen (bilaterale gesprekken, raden, ect.) Europese inzet kan worden vormgegeven t.b.v. beïnvloeding aan de voorkant.
- Enkele aandachtspunten in het fiche zien op de volgende elementen:
 - **Circulaire economie**: Zichtbaar is dat voor de CE de gerichte aanpassingen een lastenverlichting betreft voor het bedrijfsleven. De CIE schrapt bepaalde rapportage- en UPV-verplichtingen in de Kaderrichtlijn Afvalstoffen en Batterijverordening. In het bijzonder voor de UPV-verplichting wordt een significante administratieve last geschrapt (i.e. verantwoordelijkheid om een gemandateerde vertegenwoordiging aan te stellen). Eerder is al gebleken dat dit een intensieve maatregel is voor het bedrijfsleven. Bij het schrappen van deze maatregel geven

Datum

19 januari 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/1855

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal

Dir. Internationaal

Afd. G

Aan

Staatssecretaris IenW

Bijlage(n)

2

toezichthoudende instanties aan hun rol bij overtredingen in mindere mate te kunnen uitvoeren, en is er een verhoogd risico op een ongelijk speelveld. Hierom is de beoordeling kritisch in het fiche.

- Industriële Emissies: De voorstellen op Industriële Emissies worden overwegend positief beoordeeld. Voor het schrappen van de verplichting voor het opstellen van EMS is de huidige inschatting dat deze in de praktijk leidt tot doelverlaging en een ongelijk speelveld voor Nederland. De voorstellen in huidige vorm bemoeilijken de controle op verontreiniging van de leefomgeving door bedrijven, en zullen daarnaast de transitie naar een schone industrie in de weg staan. Tijdens de onderhandelingen zal de CIE hierover bevraagd worden.
- Verordening versnelling milieubeoordelingen: Deze verordening heeft als doel om het huidige vergunningsverleningsstelsel te vereenvoudigen en coherentie tussen verschillende vergunningsverleningstrajecten te versterken. De verordening heeft invloed op allerlei vergunningen waarbij mer van toepassing is. De verordening komt deels overeen met de NL inzet uit het non-paper (i.e. het verbeteren van coherentie, efficiëntie en kwaliteit). Enkele zorgpunten zitten in de digitale componenten (hergebruik data en digitalisering mer), en strengere termijnen voor de mer-procedure. Dit laatste zal de kwaliteit van de mer en bijbehorende vergunningen onder druk zetten, zeker bij complexe projecten. Dit doet afbreuk aan de zorgvuldigheid en juridische houdbaarheid van vergunningen. Daarnaast zal de implementatie gepaard gaan met extra kosten en complexiteit bij de Lidstaten. De mer-richtlijn is in elke lidstaat verschillend geïmplementeerd. Voor NL lijken de gevolgen op dit moment beperkt, m.u.v. de bovengenoemde termijnen en het centrale contactpunt. Tijdens de onderhandelingen zal NL aandacht vragen voor beide zorgpunten bij de CIE.

Overig

- De Milieumnibus gaat in mindere mate in op defensiegereedheidstelling. De Defensieomnibus geeft defensieprojecten de meest gunstige voorwaarden in het geval van vergunningverlening. Wel stelt de CIE dat voor defensieprojecten er ook een beroep kan worden gedaan op de Milieumnibus, indien deze gunstiger uitpakt in de praktijk. Daarnaast zal Nederland de CIE vragen defensie als prioritaire sector aan te wijzen, zodat de defensiesector ook van andere maatregelen uit de Milieumnibus kan profiteren.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	BNC-fiche Milieumnibus	Kabinetsbeoordeling en -positie t.a.v. de Milieumnibus
2	Non-paper Milieumnibus	Nederlandse inzet t.a.v. de milieumnibus en technische input

Datum

19 januari 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/1855

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal

Dir. Internationaal

Afd. G

Aan

Staatssecretaris IenW

Bijlage(n)

2